

UVOD

Svaka zemlja, u težnji da ostvari što brži ekonomski rast, punu zaposlenost, bolji standard svojih građana, što bolju makroekonomsku stabilnost mora da provodi adekvatnu ekonomsku politiku. Pravilna ekonomska politika dovodi do ispunjavanja makro i mikro ekonomskih ciljeva.

Poznato je da se finansijski sistem svake zemlje stalno razvija, te je neophodno da nosioci monetarne politike stalno prilagođavaju svoje monetarne aktivnosti tom sistemu. Konzistentnost, pravovremenost monetarnih aktivnosti i monetarnih vlasti od izuzetnog su značaja za cjelokupan finansijski sistem. Ukoliko je dio tog finansijskog sistema bankarski sistem sa centralnom bankom kao stubom sistema i komercijalnim bankama, onda je za likvidnost, stabilnost i efikasnost sistema od posebnog značaja upravo izbor samog modela upravljanja monetarnom politikom.

Sa ekonomske tačke gledišta, posebno je značajan privredni sistem, bez čijeg adekvatnog funkcionisanja ne bi bio moguć opstanak, rast i razvoj cjelokupne društvene zajednice. U okviru privrednog sistema jedan od najvažnijih podsistema je finansijski sistem. Finansijski sistem je dosta složen. Čine ga različite finansijske institucije poput banaka, osiguravajućih kompanija, investicioni fondovi i ostalih subjekata.

Najvažnija finansijska institucija u finansijskom sistemu je centralna banka. Centralna banka je odgovorna za vođenje monetarne politike. Monetarna politika podrazumjeva upravljanje kamatnim stopama i količinom novca u opticaju koji se naziva ponuda novca. Da bi kompanije uspješno poslovale, važno je znati kakve efekte daju instrumenti monetarne kreditne politike. S obzirom da monetarna politika utiče na kamatne stope, inflaciju i poslovne cikluse, centralna banka ima neposredan uticaj na ponašanje finansijskih tržišta.

Brz razvoj finansijskih tržišta je doprinio razvoju finansijskih institucija, odnosno finansijski sistemi su obogaćeni pored centralne banke i drugim finansijskim institucijama.

Postavlja se pitanje kakva je uloga centralne banke, kao učesnika na finansijskom tržištu? Koliko je značajna za efikasno funkcionisanje finansijskog tržišta? Zašto je to najviše regulisan posao u cijeloj privredi?

Da bi sagledali odgovore na ova pitanja, ovaj rad je podijeljen u četiri dijela. Prvi dio se odnosi na opšti dio objašnjenja pojma centralne banke, njenih funkcija, nezavisnosti i organizacije. U drugom dijelu je razrađena uloga centralne banke na finansijskom tržištu kao učesnika, odnosno kako i kojim instrumentima sprovodi monetarnu politiku i kako time utiče na finansijsko tržište. Koliko centralna banka utiče na stabilnost finansijskog sistema i da li je dovoljno upotrebiti samo instrumente monetarne politike ili je potrebna saradnja svih učesnika? Treći dio rada se odnosi na karakteristike centralne banke BiH i njenu sadašnju poziciju. Četvrti dio sam samo prenijela mišljenja i govore eminentnih stručnjaka o trenutnoj poziciji CB BiH i njenom odnosu sa EU, a koji su objavljeni na internet stranici.